HACCIN ÇEŞİTLERİ VE RÜKÜNLERİ

﴿أنواع النسك وأركان الحج﴾

[Türkçe – Turkish – تركي]

Hazırlayan

Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿أنواع النسك وأركان الحج﴾

« باللغة التركية »

إعداد

محمد بن مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2009 - 1430

islamhouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"**Hac, bir defadır** (ömürde bir defa yapmak farzdır). **Birden fazla yapılan, nâfile hacdır.**"

Allah Teâlâ'nın nimetlerinden birisi de, yoluna gücü yeten kimse için, ömürde bir defa olmak üzere müslümanlara haccı farz kılmasıdır.

HAC MENÂSİKİ HAKKINDA

Haccın çeşitleri üçtür: Temettu', Kıran ve İfrad

TEMETTU' HACCI

Temettu' hacısı, hac aylarında Mikat'tan umreye niyet ederek ihrama girer ve şöyle der:

((لَبَّيْكَ عُمْرَةً مُتَمَتِّعاً بِهَا إِلَى الْحَجِّ))

"Lebbeyke umraten mutemettian bihâ ile'l-hacc".

Hacı, Mekke-i Mükerreme'ye ulaştığında (Beytullah'ı) tavaf eder, (Safâ ve Merve) arasında sa'y eder ve saçlarını kısaltır.Böylelikle umresini bitirmiş olur.İhram sebebiyle üzerine haram olan her şey kendisine helal olur. (Üç çeşit haccın en fazîletlisi; Temettu', sonra Kıran, sonra İfrad'dır.)

Temettu' hacısı (Mütemetti'), Terviye günü diye adlandırılan Zilhicce'nin 8. günü ikâmet ettiği yerden kuşluk vaktinde ihrama girer ve hac menâsikini (hac ile ilgili ibâdetleri) edâ etmek üzere Minâ'ya gider.Temettu' hacısının (bir koyun veya keçi ya da deve veya sığırın yedide birine ortak olmak üzere) bir kurban kesmesi gerekir. Eğer kurban kesemezse (imkânı yoksa), üç günü hacda, yedi günü de âilesine döndüğünde olmak üzere toplam on gün oruç tutması gerekir.

KIRAN HACCI

Kıran hacısı, mikat'tan umre ve hacca birlikte niyet ederek ihrama girer ve şöyle der:

((لَبَّيْكَ عُمْرَةً وَحَجًّا.))

"Lebbeyke umraten ve haccen"

Kıran hacısı Mekke-i Mükerreme'ye ulaştığında önce Kudûm tavafını yapar.Hac ve umre için bir defa sa'y yapar.Umre ve hac menâsikini tamamlayıncaya kadar ihramda kalır.İfâda tavafından sonra tekrar sa'y yapmaz. Çünkü Kudûm tavafından sonra sa'y yapmıştı.

Kıran hacısının (bir koyun veya keçi ya da deve veya sığırın yedide birine ortak olmak üzere) bir kurban kesmesi gerekir. Eğer kurban satın alacak imkânı yoksa, üç günü hacda, yedi günü de âilesine döndüğünde olmak üzere toplam 10 gün oruç tutması gerekir.

İFRAD HACCI

İfrad hacısı, Mikat'tan sadece hacca niyet ederek ihrama girer ve şöyle der:

((لَبَّيْكَ حَجًّا.))

"Lebbeyke haccen"

Kıran hacısı Mekke-i Mükerreme'ye ulaştığında önce Kudûm tavafını yapar.Hac için bir sa'y yapar.Hac menâsikini tamamlayıncaya kadar ihramdan çıkmaz.İfrad hacısının kurban kesmesi gerekmez.

HACCIN RÜKÜNLERİ

Haccın rükünleri dörttür. Bu rükünler olmadan hac tamam olmaz. Bu rükünler:

1. İHRAM

İHRAM'DAN ÖNCE YAPILAN AMELLER

Hacı kardeş,

Mikat'tan ihrama girmeden önce tırnaklarını kesmeli, bıyığını kısaltmalı, koltuk altı ve kasık kıllarını traş etmelisin.

Erkek ve kadının, -imkânı varsa- bütün vücutlarını yıkamaları (boy abdesti almaları) sünnettir. Boy abdesti almazlarsa, bunda bir sakınca yoktur ki bu durum, âdetli ve loğusalı kadınlar için de geçerlidir.Erkek, (ihrama girerken) dikişli bütün elbiselerini çıkarır ve ihram elbiselerini giyer.Aynı şekilde kadın da yüzündeki burka ve peçe ile ellerindeki eldivenleri çıkarır.Kadın, yabancı erkeklere karşı yüzünü (başını ve yüzünü örtmesi için) başörtüsüyle örter.Yüzüne örttüğü başörtüsü, yüzüne gelirse, bunda bir sakınca yoktur.

Erkek, boy abdesti aldıktan sonra bulabildiği güzel kokuyu sadece vücuduna sürer.İhram elbisesine güzel koku sürmez.

İHRAMA NASIL GİRİLİR?

İhram; umre için, yıl boyunca herhangi bir vakitte, hac için ise hac ayları olan Şevval ve Zilkâde ayı ile Zilhicce ayının ilk on gününde o ibâdete (umre veya hac ibâdetini edâ etmeye) niyet etmek demektir.Hac ve umrenin rükünleri, Mikat'tan ihrama girdikten sonra başlar.

Hac veya umre yapmak isteyen kimse, karayoluyla -otomobil gibi bir araçla- Mikat'a ulaştığı zaman, boy abdesti alması ve imkânı varsa vücuduna güzel koku sürmesi müstehaptır. Fakat ihram elbisesine güzel koku sürmez. Boy abdesti almasa da bunun bir sakıncası yoktur. Sonra ridâ ve izârdan oluşan, beyaz ve temiz olan ihram elbisesini giyer. Kadının ihramı için,sünnet olan bir elbise yoktur.Aksine kadın, vücut hatlarını belli etmeyen ve zînetini göstermeyen herhangi bir renkte elbise giyebilir.

(İhram elbisesini giydikten) sonra bu ibâdete (hac veya umre ibâdetine) niyet eder. Niyet ettikten sonra -diliyle telaffuz etmese bile- artık ihrama girmiş olur.İhrama girme niyetini, farz namazdan sonra yaparsa, güzel olur. Eğer farz namazın olmadığı bir vakitte ihrama girer de abdest namazına niyet ederek iki rekât namaz kılarsa, bunun bir sakıncası yoktur.Hac veya umreyi başkası adına yapıyorsa, hac veya umreyi o kimsenin adına niyet ederek şöyle der:

"Lebbeyk Allahumme an Fulân" (Allahım! Falancanın adına niyet ettim.)

Eğer Temettu' haccı yapıyorsa, şöyle der:

((لَبَّيْكَ عُمْرَةً مُتَمَتِّعاً بِهَا إِلَى الْحَجِّ))

"Lebbeyke umraten mutemettian bihâ ile'l-hacc".

Kıran haccı yapıyorsa, şöyle der:

((لَبَّيْكَ عُمْرَةً وَحَجًّا.))

"Lebbeyke umraten ve haccen"

İfrad haccı yapıyorsa, şöyle der:

((لَبَّيْكَ حَجًّا.))

"Lebbeyke haccen"

(Hacı veya umreci) Telbiye getirmeye başladığında, bununla ibâdete (hac veya umreye) başladığını ilân etmiş olur.

Eğer deniz veya hava yoluyla geliyorsa, uçak pilotlarının ve gemi kaptanlarının hacı ve umrecilerin ihram elbiselerini giymeye hazırlanmaları için, yolculara, Mikat'ın hizâsına yaklaştıklarını ilân etmeleri bir alışkanlık hâline gelmiştir.Mikat'ın hizâsına geldikleri zaman hacca veya umreye niyet ederler ve bol bol Telbiye getirirler. Hacı veya umrecinin, ülkesindeki evinden ihram elbisesiyle çıkmasında, sonra da gemi veya uçağın, Mikat'ın hizâsına geldiğinde bu ibâdete (hac veya umreye) başladığını ilân etmek için Telbiye getirmesinde bir sakınca yoktur.Erkekler, açıktan Telbiye getirirler. Kadınlar, açıktan getirmezler (kendileri işitecek şekilde Telbiye getirirler.)

İHRAMA GİRİLEN YERLER (MİKATLAR)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ihrama girilen beş yeri (5 Mikatı) tayin etmiştir. Hac yapmak isteyen herkesin, bu mikatlardan birisinden ihrama girmesi gerekir. Hac veya umre yapmak isteyip de bu beş mikata uğrayan herkesin buralardan ihrama girmesi gerekir.Bu mikatlardan birisini kasten ihramsız olarak geçen kimsenin geri dönmesi ve oradan ihrama girmesi gerekir.Eğer mikata geri dönmezse, Mekke'de kesilip Harem bölgesindeki fakirlere dağıtılmak üzere bir koyun veya keçi (cezâ kurbanı) kesmesi gerekir.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- mikatlar hakkında şöyle buyurmuştur:

((... هُنَّ لَهُنَّ وَلِمَنْ أَتَى عَلَيْهِنَّ مِنْ غَيْرِهِنَّ مِمَّنْ أَرَادَ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ...))

[رواه البخاري]

"Mikatlar, hac ve umre yapmak isteyen (hadiste adı geçen) beldelerin halkları ile o belde halkından olmayıp o mikatlar üzerinden gelenler içindir."[1]

MİKATLAR (İHRAMA GİRİLEN YERLER) HAKKINDA BİLGİLER

ZULHULEYFE

Zul-huleyfe; Medine-i Münevvere halkı ile onların yolundan gelenlerin mikatıdır. Günümüzde bu mikata "Abyâr Ali" (Ali Kuyuları) denilmektedir. Mekke-i Mükerreme'den 450 kilometre uzaklıktadır.

CUHFE

Cuhfe;Şam (Suriye, Lübnan, Filistin, Ürdün), Fas ve Mısır halkları ile onların yolundan gelenlerin mikatıdır.Rabiğ denilen şehrin yakınında olduğu için günümüzde insanlar, Rabiğ'den ihrama girmektedirler. Mekke-i Mükerreme'den 183 kilometre uzaklıktadır.

[1] Buhârî

KARNU'L-MENÂZİL

Karnu'l-Menâzil; Necd bölgesi halkı ile onların yolundan gelen Körfez halkının mikatıdır. Günümüzde bu mikata "es-Seylu'l-Kebir" (Büyük Sel Yatağı) denilmektedir. Mekke-i Mükerreme'den 75 kilometre uzaklıktadır.

YELEMLEM

Yelemlem; Yemen halkı ile onların yolundan gelenlerin mikatıdır.Günümüzde insanlar "es-Sa'diyye" denilen yerden ihrama girmektedirler.Mekke-i Mükerreme'den 92 kilometre uzaklıktadır.

ZÂTU IRK

Zâtu Irk;Irak halkı ile onların yolundan gelenlerin mikatıdır.Mekke-i Mükerreme'den 94 kilometre uzaklıktadır.

MEKKE HALKI

Mekke-i Mükerreme sakinleri ile Mekke-i Mükerreme halkından olmayıp da burada ikâmet edenler; hac için evlerinden, umre için ise, Harem sınırlarının dışında, Ten'im, Şumeysî, Şerâi' gibi yerlerden ihrama girerler.

MİKAT SINIRLARI İÇERİSİNDE İKÂMET EDENLER

Cidde, Bahra, Mestura, Bedir ve Şerâi' gibi yerlerin halkları ile mikat sınırları içerisinde ikâmet edenler, evlerinden ya da hac veya umreye ne zaman niyet etmek isterlerse, bulundukları yerlerden ihrama girerler.

İHRAMIN YASAKLARI

Hacı, mikattan ihrama girdikten sonra şunları yapması kendisine haram olur:

- Saçlarından veya tırnaklarından bir şey alması.

Eğer (saçı veya tırnağı) dökülür ya da kasıtsız veya unutarak veyahut da hükmünü bilmeyerek ondan bir şey alırsa, kendisine bir şey gerekmez.

- Vücuduna veya ihram elbisesine güzel koku sürmek, ihramın yasaklarındandır.
- İhramla başını örtmek ve (takke gibi) başa yapışan bir şeyle örtmek. İhramlı kimse, unutarak veya hükmünü bilmeden başını örterse, hatırladığı veya hükmünü

öğrendiğinde başını örten o şeyi hemen izâle etmesi gerekir.(Bunu yaptığı takdirde) kendisine bir şey gerekmez.

- İhramlının, elbise ve gömlek gibi, vücudunun tamamını veya bir kısmını örten dikişli elbise giymesi câiz değildir.Fakat ihram elbisesinin alt kısmı olan izârı bulamazsa, bu takdirde pijama ve pantolon gibi bir şey giymesi câizdir.Terlik bulamayan kimsenin de kapalı ayakkabı giymesi câizdir ve bunda hiçbir sakınca yoktur.
- Kadınlarla nişanlanmak, nikahlanmak veya nikah kıydırmak, ihramın yasaklarındandır.

Nitekim Osman'ın -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği hadiste, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((لَا يَنْكِحُ الْمُحْرِمُ، وَلَا يُنْكَحُ، وَلَا يَخْطُبُ.)) [رواه مسلم]

"**İhramlı, evlenemez, evlendiremez** (başkasının nikahını kıyamaz) **ve nişanlanamaz.**"[1]

- (Eşiyle) cinsel ilişkiye girmek ve onu şehvetle öpmek, ihramın yasaklarındandır.
- İhramlı kadın eldiven giyemez,yüzünü peçe veya burka ile örtemez.Fakat yabancı erkeklerin bulunması halinde, yüzünü başörtüsüyle örter. Tıpkı ihramlı olmadığı zamanlarda örttüğü gibi.
- Müslümanın, ihramlı olsun veya olmasın, Harem bölgesinde para, altın ve gümüş gibi yitik eşyayı, ilan etmenin dışında bir amaçla alıp kullanması câiz değildir.
- Kara hayvanı avlaması veya sürmesi veyahut da avlanmasına yardım etmesi câiz değildir.
- Harem bölgesinde insanın bir fiili olmaksızın kendiliğinden biten ağaçları ve yeşil bitkileri koparması câiz değildir.

İHRAMLININ YAPMASI MÜBAH OLAN ŞEYLER

İhramlının, niyet ettikten sonra şunları yapması câizdir:

- (Parmağına) yüzük ve (koluna) saat takması, terlik giymesi, kulaklık takması, şemsiye ve aracın tavanı ile gölgelenmesi.
- İhramlının, gözlük ve kemer takması, yarasına sargı bağlatması câizdir.
- İhramlının, başını ve vücudunu yıkaması (banyo yapması) câizdir.(Banyo yaparken) kasıtsız olarak vücudundan kıl düşürse, bunda bir sakınca yoktur.
- İhramlının, eşyasını ve yatağını başının üzerinde taşıması, ihram elbiselerini yıkaması ve temizlemesi câizdir.

[1] Müslim

2. ARAFAT'TA VAKFE (DURMAK)

Arafat'ta durmak, haccın rükünlerindendir. Bu rükün olmadan hac geçerli olmaz. Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

"Hac, Arafat'tır."[1]

Arafat'ta, Arafat sınırlarını gösteren birçok işâret ve yönlendirici levhalar bulunmaktadır.

3. İFÂDA TAVAFI (FARZ TAVAF/ZİYÂRET TAVAFI)

İfâda tavafı (Farz tavaf), haccın rükünlerindendir.Bu rükün olmadan hac geçerli olmaz.İfâda tavafı, yedi (7) şavttır.Hacer-i Esved'de başlar ve yine Hacer-i Esved'de sona erer.Hacı, İfâda tavafı sırasında, sükûnet ve vakar içerisinde olmalı, müslüman kardeşlerini sıkıştırmamalı ve bol bol zikir, duâ ve Kur'an-ı Kerim okumakla meşgul olmalıdır.

4. SA'Y

Sa'y, haccın rükünlerindendir.Bu rükün olmadan hac geçerli olmaz.Temettu' hacısının ya da Kudûm tavafından sonra sa'y etmemiş olan Kıran ve İfrad hacısının, hac için sa'y etmesi gerekir.

HACCIN VÂCİPLERİ

Haccın vâcipleri yedi tanedir.Kim bunlardan birisini terkederse, onun yerine Mekke'de kesilmek ve Harem sınırları içerisinde bulunan fakirlere dağıtılmak üzere bir koyunu fidye olarak vermesi (cezâ kurbanı olarak kesmesi) gerekir. Ayrıca kendisi bu kurbanın etinden de yiyemez.

MİKATTAN İHRAMA GİRMEK

İhram; ibâdete başlamaya niyet etmektir. Hacı, mikattan ibâdete başlamaya niyet ettiği zaman -diliyle bunu söylemese bile- artık ihrama girmiş olur.

[1] İmam Şevkânî şöyle demiştir: "Yani geçerli (sahih) hac, Arefe gününü idrak eden kimsenin haccıdır."
İzzuddin Abdusselâm şöyle demiştir:"Haccı idrak etmek, Arafat'ta vakfe iledir."
Molla Ali el-Kârî ise şöyle demiştir:"Haccın hülâsası ve rükünlerinin çoğu, Arafat'ta vakfedir. Çünkü Arafat'ta vakfeyi kaçıran kimse, haccı kaçırmış olur." (Çeviren)

GÜNEŞ BATINCAYA KADAR ARAFAT'TA DURMAK

Hacı, -imkânı varsa- zevâlden önce Nemire'ye iner.Arafat sınırları içerisine girdiğinde öğle ve ikindi namazlarını kılar.Akşam güneş batıncaya kadar Arafat'ta kalır.Arafat'ın her tarafı, vakfe yeridir. Orada, Arafat sınırlarını gösteren pek çok işâretler bulunmaktadır.

MÜZDELİFE'DE GECELEMEK

Hacı, güneş battıktan sonra Meş'ar-i Haram'a (Müzdelife'ye) doğru hareket eder. Müzdelife'ye varınca hemen akşam namazını üç, yatsı namazını da iki rekât olarak kılar. O geceyi, sabah namazını orada kılıncaya kadar Müzdelife'de geçirir.Sabah namazını kıldıktan sonra güneş doğuncaya kadar kolayına gelen duâlarla Allah Teâlâ'ya duâ eder.Ardından Telbiye ve Tekbir getirerek (Minâ'ya doğru) yola çıkar. Kadınların, âciz ve yaşlı kimselerle onların hizmetinde çalışanların gece yarısından sonra Müzdelife'den Minâ'ya gitmelerine izin (ruhsat) verilmiştir.

TEŞRİK GÜNLERİNDE MİNÂ'DA GECELEMEK

Teşrik günleri, Zilhicce ayının 11. gecesinin girmesiyle birlikte başlar.Hacılar, Minâ'da üç gece geçirirler.Hacı, acele eden kimse ise Minâ'da iki gece geçirir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ ۞ وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ ۚ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ لِمَنِ اتَّقَىٰ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ ﴾

[سورة البقرة الآية: ٢٠٣]

"**Sayılı günlerde** (Teşrik günlerinde) **Allah'ı** (tesbih ve tekbirle) **zikredin.Kim iki günde acele etmek** (12. gün cemreleri taşladıktan sonra güneş batmadan önce Minâ'dan ayrılmak) **isterse, ona günah yoktur.Kim de** (13. günde de cemreleri taşlamak için Minâ'da geceleyip) **geri kalırsa, ona günah yoktur.Bu,** (haccı konusunda) **Allah'tan korkanlar içindir.** (Ey müslümanlar!) **Allah'tan korkun ve bilin ki, şüphesiz siz,** (öldükten sonra hesap için) **yalnızca O'nun huzurunda toplanacaksınız.**"[1]

[1] Bakara Sûresi: 203

CEMRELERİ TAŞLAMAK

Hacı, Mekke-i Mükerreme'ye yakın olan Akabe cemresini taşlamaya, Kurban Günü olarak adlandırılan bayramın 1. günü sabahleyin sadece yedi taş atmak sûretiyle başlar. Her taşı atarken de "Allahu Ekber" der.

Kalan Teşrik günlerinde ise hacı, önce küçük, sonra orta, daha sonra da büyük cemreye taşlarıı atar.Her cemreye, birbiri ardınca yedişer taş atar ve her taşla birlikte tekbir getirir.

SAÇLARI KÖKÜNDEN KAZITMAK VEYA KISALTMAK

Hacının,(ihramdan çıkarken) saçlarını kısaltması veya kökünden kazıtması câizdir.Kökünden kazıtması daha fazîletlidir.Kadın ise, saçlarının ucundan bir parmak boğumu kadarını kısaltır.

VEDÂ TAVAFI

Vedâ tavafı, haccın vâciplerinin sonuncusu olup hacının, rükünleri ve vâcipleriyle haccın bütün menâsikini bitirdikten sonra yerine getirdiği son ameldir.Vedâ tavafından, ancak âdetli ve loğusalı kadınlar muaf tutulurlar.Bu sebeple Vedâ tavafı âdetli ve loğusalı kadınlardan düşer ve onlara bir şey gerekmez.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

((لَا يَنْفِرَنَّ أَحَدٌ حَتَّى يَكُونَ آخِرُ عَهْدِهِ بِالْبَيْتِ.)) [رواه مسلم]

"**Hiç kimse, son işi Kâbe ile olmadıkça** (Kâbe'yi tavaf etmedikçe, Mekke'den) **çıkmasın** (ayrılmasın)."[1]

HACCIN FARZ OLMASININ ŞARTLARI

HEM ERKEKLERE, HEM DE KADINLARA FARZ OLAN ŞARTLAR

Haccın farz olmasının şartları beş tanedir. Bunlar:

- Müslüman olmak.
- Akıllı olmak.
- Ergenlik (buluğ) çağına ermiş olmak.

---

[1] Müslim

- Hür olmak.
- Mal ve sağlık yönünden hac yapmaya güç yetirmek.
- Kadınlar için mahreminin bulunması gerekir.

SADECE KADINLARA FARZ OLAN ŞARTLAR

- Kadının mahreminin bulunması şarttır.Mahrem; kadının hac için onunla birlikte yolculuğa çıkabileceği kocası ya da soy sebebiyle kendisine evlenmesi ebedî olarak haram olan babası, oğlu veya kardeşi gibi bir kimselerdir veyahut da mübah bir sebeple kendisine evlenmesi ebedî olarak haram olan süt kardeşi, annesinin kocası veya kocasının oğlu gibi kimselerdir.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- mahrem konusunda şöyle buyurmuştur:

((لَا يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ إِلَّا وَمَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ، وَلَا تُسَافِرِ الْمَرْأَةُ إِلَّا مَعَ ذِي مَحْرَمٍ، فَقَامَ رَجُلٌ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ! إِنَّ امْرَأَتِي خَرَجَتْ حَاجَّةً، وَإِنِّي اكْتُتِبْتُ فِي غَزْوَةِ كَذَا وَكَذَا. قَالَ: انْطَلِقْ فَحُجَّ مَعَ امْرَأَتِكَ.)) [متفق عليه]

"Bir erkek, yanında mahremi olmayan bir kadınla başbaşa kalmasın.Bir kadın, yanında mahremi olmadan yolculuğa çıkmasın! (Orada bulunanlardan) bir adam ayağa kalkarak şöyle dedi:

-Ey Allah'ın elçisi! Hanımım, hac yapmak için yola çıktı.Ben de şu şu savaşlara (katılmak) için yazıldım.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Koş git! Hanımınla beraber hac yap!"[1]

(Hac yolculuğunda kadına) mahrem olacak kimsede üç şart aranmaktadır:

1. Müslüman olmak.
2. Akıllı olmak.
3. Ergenlik (bulûğ) çağına ermiş olmak.

[1] Buhârî ve Müslim